

TSJECHIË

Bron: esri

Algemeen

Tsjechië is een geheel omsloten land in Centraal-Europa. Het land wordt in het westen begrensd door Duitsland, in het zuiden door Oostenrijk, in het oosten door Slowakije en in het noordoosten door Polen. Het land heeft een oppervlakte van 7,89 Mha (miljoen hectare) met in 2020 een bevolking van 10,5 miljoen, ofwel 1,33 personen per ha (Wikipedia en United Nations, 2019).

Klimaat en geografie

Tsjechië heeft overwegend een gematigd zeeklimaat, met warme zomers en koude, bewolkte en sneeuwrijke winters. Door de niet aan zee grenzende geografische ligging is het temperatuurverschil tussen zomer en winter relatief hoog. Binnen Tsjechië variëren de temperaturen afhankelijk van de hoogte sterk. Het natste gebied is te vinden rond Bílý Potok in het IJzergebergte en het droogste gebied is het Louny district ten noordwesten van Praag. Een andere belangrijke factor is de ligging van de bergen. Daarom is het klimaat behoorlijk gevarieerd. In de laaglanden van de Zuid-Moravische regio loopt de gemiddelde temperatuur op tot 10 °C. De hoofdstad, Praag, heeft een vergelijkbare gemiddelde temperatuur, hoewel deze wordt beïnvloed door stedelijke factoren. De warmste maand is juli, gevolgd door augustus en juni. Gemiddeld zijn de zomertemperaturen zo'n 20 – 30 °C hoger dan in de winter. In oktober dalen de temperaturen meestal onder de 15 of 10 °C. Tegen het einde van november schommelen de temperaturen meestal rond het vriespunt. De koudste maand is meestal januari, gevolgd door februari en december. Tijdens deze maanden ligt er meestal sneeuw in de bergen en soms in de grote steden en laaglanden. In maart, april en mei stijgt de temperatuur gewoonlijk snel, vooral in april, wanneer de temperatuur en het weer gedurende de dag sterk variëren. Sporadische regenval is het hele jaar door relatief constant, maar geconcentreerde zware regenval komt vaker voor in de maanden mei tot augustus. Zware onweersbuien, met schadelijke wind, hagel en zelfs incidentele tornado's komen vooral tijdens de zomerperiode voor (bron: Wikipedia).

Het Tsjechische landschap is buitengewoon gevarieerd. Bohemen, in het westen, bestaat uit het stroomgebied van de rivieren Elbe en Moldau, omgeven door voornamelijk lage bergen. Moravië, het oostelijke deel van het land, is ook behoorlijk heuvelachtig. Het overtollige water wordt voornamelijk afgevoerd door de rivier de Morava, maar er is ook de bron van de rivier de Oder. Het water van het geheel door land omgeven Tsjechië stroomt naar drie verschillende zeeën: de Noordzee, de Oostzee en de Zwarte Zee. Als gevolg van smeltende sneeuw wordt de lente gekenmerkt door hoge waterstanden in de rivieren, met af en toe overstromingen. De zomer wordt gekenmerkt door regen en stormen. De herfst begint over het algemeen in september, dat nog relatief warm en droog is (bron: Wikipedia).

Bestaande polders

Konecny *et al.* (2013) beschrijven herstelwerkzaamheden in de Polder Soutok die zich in Tsjechië en tot op zekere hoogte ook in Oostenrijk bevindt (Figuur 1).

Karakteristieke gegevens van de bestaande polders in Tsjechië zijn weergegeven in Tabel I.

Voorgestelde polders

Dumbrovsky en Korsun (2012) presenteren een methode om polders in te zetten voor bescherming tegen overstromingen en tonen een mogelijke toepassing ervan in de buurt van het dorp Starovice.

Referenties

Dumbrovsky, M. and S. Korsun, 2012. *Optimization of soil erosion and flood control systems in the process of land consolidation*. In: D. Godone and S. Stanchi (eds.). *Research on Soil Erosion*. <https://www.intechopen.com/chapters/37815>.

Group Polder Development, Department of Civil Engineering, Delft University of Technology, 1982.

Polders of the World. Compendium of polder projects. Delft, the Netherlands

International Commission for the Protection of the Danube River, 2018. *A shared river. Managing the Danube River Basin.* Vienna, Austria.

Konecny, Robert, Pavel Tollner, Vlastimil Kreči, David Vesely, Stephen Nemetz, Florian Wolf-Ott, Andreas Chovanec, Achim Naderer, Barbara Becker, Franz Steiner, Bernd Winkler and Franz Water Froschauer, 2013. *Polder Soutok – Integrative flood protection and river restoration at the confluence of Morave and Dyje.* Powerpoint presentation. European River Restoration Conference. 5th Edition, 11-13 September, Vienna, Austria.

United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division. 2019. *World Population Prospects, medium prognosis. The 2019 revision.* New York, USA.

Figuur 1. Locatie van de Polder Soutok, gelegen in Tsjechië en tot op zekere hoogte ook in Oostenrijk (Konecny et al., 2013)

Bart Schultz

Lelystad, maart 2022

Tabel I. Algemene kenmerken van bestaande polders in Tsjechië

Naam	Inpoldering	Oppervlakte in ha	Type *)	Breedtegraad	Lengtegraad	Niveau in m+MSL	Grondgebruik
Soutok polder			RLL	48° 40' N	16° 57' O	152	Landbouw en bos
Totaal							

*) RLL = ingepolderd laagland; LGS = bedijking; DL = droogmakerij